

1. Üldsätted.....	2
1.1. Kooli moto, mission, visioon ja väärtused.....	2
1.2. Kooli eripära.....	3
1.3. Õppe- ja kasvatusesmärgid.....	4
1.4. Õppetegevuse iseloomustus.....	5
1.5. Huvitegevuse iseloomustus.....	5
2. Õppekorraldus.....	6
2.1 . Tunnijaotusplaan gümnaasiumis õppeaineti ja klassiti.....	7
2.2 . Valikkursuste valimise põhimõtted.....	8
2.3 . Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana.....	8
3. Lõimingu ja läbivate teemade rakendamine.....	9
4. Erineva toe vajadusega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.....	12
5. Gümnaasiumiastme praktilise- või uurimistöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord.....	13
5.1 . Teema valik.....	14
5.2 . Juhendamine.....	14
5.3 . Töö koostamine.....	15
5.4 . Hindamise kord.....	15
6. Üldpädevuste kujundamise ja õppekeskkonna mitmekesistamine.....	16
6.1. Projektid.....	16
6.2. Klassiruumist väljas õppetöö.....	16
6.3. Õppekäigud ja ekskursioonid.....	17
7. Hindamise korraldus.....	17
7.1. Hindamise eesmärk.....	17
7.2. Hindamise põhimõtted.....	18
7.3. Hindamisest teavitamine.....	19
7.4. Järelevastamised ja konsultatsioonid.....	20
7.5. Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumis.....	21
7.6. Käitumise tagasisidestamine.....	21
7.7. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord.....	22
8. Gümnaasiumi lõpetamine.....	22
9. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise ning karjääriõppe korraldus.....	23
10. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	24
11. Gümnaasiumiastme õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	25

1. Üldsätted

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi (edaspidi „kool“) gümnaasiumiastme õppekava (edaspidi „õppekava“) kehtestatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lg 2 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011 määruse nr 2 „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ § 19 alusel.

Õppekava on koolis õpingute (õppe- ja kasvatustegevuse) alusdokument, mis on koostatud lähtuvalt riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning ettepanekuid ja kasutatavaid ressursse.

Koolis käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, mille puhul mõistetakse õppimist kui teatud tüüpi muutust õppijate teadmistes, oskustes, kogemustes ja väärtushinnangutes (pädevustes).

Õpetamist mõistetakse kui õpikeskkonna organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

Õppeprotsessi kirjeldamine toimub ainekaardi tasandil.

Gümnaasiumi lõpuks kujunevad üldpädevused on kirjeldatud „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ § 4 lõikes 3. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, need kujunevad õppeainetes taotletavate õpitulemuste kaudu, läbivate teemade käsitlemise kaudu ainetundides, tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemise tagamine õpilastel on kõigi koolis tegutsevate isikute ühine eesmärk. Õpitulemuste omandamist võimaldatakse õpilastel demonstreerida erinevatel viisidel ja erinevates olukordades.

1.1. Kooli moto, mission, visioon ja väärtused

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi **moto**: teadmised, koostöö, loovus!

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi **visioon** on olla avatud, õppijaid toetav kogukonnakool, mis loob võimalused õpilaste arenguks.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi **missiooniks** on igast õpilasest lähtuvas ja arengut toetavas keskkonnas panustada igakülgsele toimetuleva elutervete põhimõtetega inimese kujunemisesse.

Kooli väärtused on sõnastatud koostöös õpilaste, õpetajate ja lapsevanematega. Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi põhiväärtused on

- koostöö,
- turvalisus,
- avatus,
- loovus.

Väärtuste selgitused on sihiseadeks nende elluviimisel ja kirjeldavad visiooni, mille poole püüdleme.

Suhteid väärtustav meeskonnatöö

Usaldusväärsus. Meie kool on usaldusväärne, asjatundlik, pühendunud ning vastutustundlik õppe- ja kasvatusvaldkonnas, positiivne eeskuju partneritele.

Koostöö. Kogume, väärtustame ja jagame teadmisi, oleme abivalmid ja toetavad.

Turvaline keskkond

Turvalisus. Elame austusega elu ees ja panustame vaimse ning füüsilise koolikeskkonna turvalisusse, et tagada isiklike ja kollektiivsete huvide harmooniline ja stabiilne areng muutavas ühiskonnas.

Vaimne tervis. Hindame positiivseid emotsioone, oleme seltsivad ja sõbralikud ning omame rahulolu ja rõõmu pakkuvaid harjumusi.

Füüsiline tervis. Hindame liikumist ja värskes õhus viibimist ning omame häid harjumusi, hoiame töö ja hobid tasakaalus.

Avatus uuele

Avatus. Tunneme huvi maailma ja oma siseelu vastu, võtame omaks uued ideed ning oleme entusiastlikud.

Inimväärikus. Oleme tolerantset ja lugupidavat enda ja teiste suhtes, väärtustame inimestevahelistes suhetes ausust ja õiglust, oleme heasoovlikud ning avatud koostöök.

Loovat arengut toetav

Loomevabadus. Oleme avatud arengule, õpime kogemusest ja hindame neid, kes otsivad uusi ideid. Mõistame ja oskame arvestada otsuste tegemisel muutusi haridussüsteemis ja ühiskonnas.

Töökus ja kompetentsus, pidev õppimine – kui me ei tea, siis teeme ennast teadlikuks, püüdleme informeerituse poole; analüüsime oma kompetentse ja täiustame neid.

1.2. Kooli eripära

Kool on piirkonna haridus- ja kultuuritraditsioone kandev maagümnaasium, kus on

- 1) ühise eesmärgi nimel töötav kollektiiv;
- 2) igal õpilasel võimalik saada võimetele vastavalt keskharidus;
- 3) õpilaste süsteemne tunniväline ainealane nõustamine ning väga hästi toimivad tugisüsteemid;
- 4) mitmekülgne ja kaasajastatud huvitegevus tasakaalus pikaajaste traditsioonidega;
- 5) muuseumiklass, mida saab kasutada erinevate õppetegevuste läbiviimiseks;
- 6) kaasaegsed sportimis- ja treenimisvõimalused (spordihoone, staadion, rajatised);
- 7) hea asukoht, taristu ning õpilaskodu;
- 8) võimalus osaleda erinevates projektides ja soodustatakse loovuse ning ettevõtlikkuse arendamist;
- 9) koostöösidemed erinevate kõrgkoolide ja kolledžitega;
- 10) õpilastel võimalik omandada autojuhiload koostöös autokooliga;
- 11) võimalik osaleda teaduskooli töös;

12) kool paljude kogukonna ürituste algataja, eestvedaja, aktiivne panustaja.

Eripärad toetavad erinevate õppemeetodite kasutamist, mis on suunatud õpilaste õpimotivatsiooni hoidmisele. Tugisüsteemide töö kaudu ning olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel osalemise kaudu toetatakse kõikide õpilaste individuaalset arengut.

Koolis õpetatakse erinevaid valikaineid, gümnaasiumis on võimaldatud klassideta valikkursuste õppevormi, tegutseb õpilasesindus ning õpilased osalevad aktiivselt ürituste korraldamisel. Õppeaasta jooksul on traditsioonilised kogu kooli kaasavad teemapäevad – karjäärpäev, teaduspäev, ohutuse ja turvalisuse päev.

Tugevad traditsioonid, huviringide lai valik ja turvaline õpikeskkond toetavad riiklike õppekavade eesmärkide täitmist ning üldpädevuste arendamist. Kooli õppekava toetub kooli tugevustele ja eripärale.

1.3. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Koolil on nii hariv kui kasvatav ülesanne. Kooli ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohased tegevusvaldkonnad, millega siduda oma edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.

Lõpetades kooli on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused. Õppe ja kasvatuse aineüleseks eesmärgiks on „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevuste ning „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ ainevaldkonnakavades esitatud valdkonnapädevuste kujundamine.

- Kultuuri- ja väärtuspädevus
- Sotsiaalne- ja kodanikupädevus
- Enesemääratluspädevus
- Õpipädevus
- Suhtluspädevus
- Matemaatikapädevus
- Ettevõtlikkuspädevus
- Digipädevus

Gümnaasiumiharidus on jätkuks põhiharidusele, mis rajaneb eesti kultuuritraditsioonidel, Euroopa ühiseväärtustel ning maailmakultuuri ja teaduse saavutustel. Gümnaasiumihariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise,

majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

Gümnaasiumis on õppimises kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Selleks on loodud gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevusega õppekeskkond, mis soodustab õpilaste iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist. Õppe- ja kasvatustegevuse kaudu seavad õpilased oma sihid ning õpivad töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt.

Gümnaasiumi lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 4. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab gümnaasiumi, on ainevaldkonna laialatuslikud faktilised ja teoreetilised teadmised, kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduse leidmiseks ning suutlikkus juhtida ise oma õppimist vastavalt juhtnõuroidele olukordades, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda, juhendada kaaslaste tavatööd, võtta mõningane vastutus õppimise hindamise ja edendamise eest.

1.4. Õppetegevuse iseloomustus

- Gümnaasiumis on rakendunud klassideta valikkursuste õppevorm.
- Valikkursused uuenevad vastavalt õpilaste huvidetele ning kooli võimalustele.
- Kogu koolielu kaasavad teemanädalad ja -päevad, mis keskenduvad turvalisusele (tuleohutus, liiklusohutus, veeohutus), keskkonnateemadele, kogukonnale.
- Õpilased osalevad aktiivselt aineolümpiaadidel ja konkurssidel, tagatud on osalemine ainealastel üritustel väljaspool kooli.
- Õpilased on edukad maakonna ning vabariiklikel aineolümpiaadidel ja konkurssidel.
- Osaletakse teadus- ja teiste haridusega seotud asutuste aktiivõppeprogrammides.
- Ainetundidesse kaasatakse erinevaid asutusi ja külalisi.

1.5. Huvitegevuse iseloomustus

- Õpilased osalevad rahvusvahelistes ja üleriigilistes projektides, maakondlikel ja üleriigilistel konkurssidel ning võistlustel.
- Huviringide valik on mitmekesine ja uuenev, tasakaalus traditsioonidega ning arvestatakse õpilaste huvidega.
- Huviüritused on suunatud koostööle nii vanuseastme sees kui erinevate vanuseastmete vahel.
- Gümnaasiumiastme õpilaste/klasside eestvedamisel toimuvad traditsioonilised sündmused: õpetajate päev, jõuluball, rebaste ristimine jne.
- Kunsti-, käsitöö-, infotehnoloogiaringide õpilased osalevad maakondlikel ja üleriigilistel konkurssidel. Spordiringide õpilased osalevad maakondlikel, vabariiklikel ning rahvusvahelistel võistlustel.
- Kool on kogukonnas ürituste algataja, eestvedaja ning aktiivne panustaja. Gümnaasiumiastme õpilased panustavad aktiivselt kogukonnasündmuste läbiviimisse.

- Kool on projektides ja üritustel lisaks osalejarollile ka koordinaator ja eestvedaja.
- Huviringide töö tulemuslikkust näeb esinemistel ja erinevatel konkurssidel/võistlustel.

2. Õppekorraldus

Õppekorraldus on esitatud kooli õppekavas kooskõlas GRÕK § 19 lõige 6 punktiga 2. Õppekorraldus lähtub riiklikus õppekavas esitatud nõuetest ja ülesannetest. Kooli ülesanne on kindlustada igaühele võimete kohased õpivõimalused.

Õppetöö toimub Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ (GRÕK) alusel. Vastavalt kooli õppekavale on õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul **96 kursust** (neist **69** on õppeainete **kohustuslikud kursused**, mis on ühesugused ja kohustuslikud kõigile Eesti gümnaasiumiõpilastele). Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis on kooli poolt kohustuslikuks tehtud lai matemaatika (kokku 16 kursust) ja veel 27 valikkursust.

Kokku on gümnaasiumi lõpuks võimalik läbida **minimaalselt** 102 kursust.

Õppekorralduse põhivorm Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis on õppetund.

Õppetunni pikkus on 45 minutit. Kuni 2 õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita.

Igapäevase koolitöö korralduse aluseks on tunniplaan, millega on määratletud tundide arv ja järjestus päeva jooksul.

Õppeaasta on jaotatud 5 õppeveerandiks, milles on kokku vähemalt 175 õppepäeva.

Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.

Koolivaheajad on vastavalt haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel.

Gümnaasiumis on traditsiooniline õppetöö korraldus st enamikku õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel, hinnatakse kursusepõhiselt.

Kool kasutab internetipõhist elektroonset õpiinfosüsteemi (edaspidi e-kool). Tunniplaan õpilasele ja lapsevanemale tehakse teatavaks e-koolis ja kooli kodulehel.

Õppekorralduses nähakse ette võimalusi täielikuks distantsõppeks, osaliseks distantsõppeks ja e-õppeks.

Täielik distantsõpe on olukord, kus õppetööd korraldab jätkuvalt kool, kuid õpilased ei viibi koolimajas ja päevakava täitmiseks, koolitundide läbiviimiseks, juhendamiseks ning info vahendamiseks kasutatakse e-kanaleid.

Osaline distantsõpe on olukord, kus õppetööd korraldab jätkuvalt kool, kuid vaid osa ainetest toimub digitaalsete kanalite kaudu; mõni koolipäev nädalas on distantsõppena korraldatud või osade klasside õppetöö mingil ajaperioodil toimub e-kanalite vahendusel.

E-õppe puhul toimub juhendatud õpe, kuid see toimub virtuaalsete kanalite vahendusel.

Õpilasuurimuse või praktilise töö eest on ette nähtud 2 kursust.

Õpilasuurimuse või praktilise tööga alustavad õpilased Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis 10. klassis. Uurimis- ning praktiliste tööde kaitsmine toimub 11. klassis.

Gümnaasiumi õpilased sooritavad järgmised hindelised tööd ja eksamid:

1) 11. klassis teostavad ja kaitsuvad õpilasuurimuse või praktilise töö;

2) 12. klassis toimuvad riiklikud eksamid ja koolieksam. Koolieksami ained määrab kool ja koolieksami eristuskirjas kinnitatud tingimustel on õpilasel võimalik esitada taotlus koolieksamist vabastamiseks või osaeksami sooritamiseks.

2.1. Tunnijaotusplaan gümnaasiumis õppeaineti ja klassiti

ÕPPEAINED	RIIKLIK	10.	11.	12.	KOKKU	LISA
eesti keel	6	3	3	4	10	4 lisa
kirjandus	5	2	2	3	7	2 lisa
B2	5	5	4	4	13	8 lisa
B1	5	3	3	3	9	4 lisa
matemaatika	14	5	5	6	16	2 lisa
bioloogia	4	0	2	2	4	
loodusgeograafia	2	1	1	0	2	
inimgeograafia	1	1	1	0	2	1 lisa
keemia	3	2	1	1	4	1 lisa
füüsika	5	2	2	2	6	1 lisa
ajalugu	6	2	2	2	6	
ühiskonnaõpetus	2	0	0	2	2	
inimeseõpetus	1	0	1	0	1	
muusika	3	1	1	1	3	
kunstiõpetus	2	1	1	0	2	
kehaline kasvatus	5	2	2	2	6	1 lisa
	69					
uurimistöö alused	1	1			2	
uurimistöö seminar			1			
majandus	1	1			1	
KOKKU		32	32	32	96	
valikained					maht	
psühholoogia					1	
TÜ Pärnu Kolledži poolt pakutavad valikkursused					1	
riigikaitse					2	
SKA valikkursused					5	
loovuspraktikum					1	
foto ja film					1	
Komblusest ja kokandusest					1	

e-kursused					1	
------------	--	--	--	--	---	--

2.2. Valikkursuste valimise põhimõtted

Gümnaasiumis toimub valikkursustel õppimine klassideta õppegruppides.

Valikkursused valib õpilane isiklikust soovist ja edasiõppimiseelistustest lähtuvalt. Valikkursuste nimekirja koostamisel lähtub kool õpilase vajadustest, huvigruppide ootustest ja sellest, et see sisaldaks nii üld- kui ka valdkonnapädevusi (GRÕK § 4.) kujundavaid kursuseid.

Valikkursuste nimekiri avatakse õppeaasta alguses. Valikkursus avatakse Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis üldjuhul 10 õpilase olemasolul (GRÕK § 11, lg 6). Õppegrupi avamise otsustab kooli juhtkond. Erand õpilaste arvu osas tehakse juhul, kui see on võimalik ja otstarbekas töökorralduslikel põhjustel.

Kursuse maht võib olla 1 või 2 kursust (SKA kursuste läbimisel täies mahus 5 kursust). Sisekaitseakadeemia kõikide kursuste ja erilaagrite läbinutele antakse SKA poolt tunnistus sisekaitseõppe läbimise kohta ning õpilaste edasiõppimise soovi korral SKA-s annab sisekaitseõppe läbimine eelise SKA sisseastumiskatsetel (lisapunktid).

TÜ Pärnu Kolledži valikkursuste täies mahus läbimine annab gümnaasiumiõpilasele kursuste lõppedes erinevas mahus ainepunkte (EAP).

Valikkursus võib toimuda õppeaastat läbivalt iganädalase tunnina, ülenädalase topelttunnina, veebikursusena, kokkuleppel kursuse juhendajaga väljaspool kooli hoonet ning valikkursuste tunnid toimuvad valdavalt õppepäeva lõpus.

Kursusi vahetada on võimalik kooskõlastatult aineõpetajaga ja õppealajuhtajaga kuni teise nädala lõpuni peale kursuse algust.

Riigikaitstes toimub õpe vastavalt riiklikus õppekavas toodud ainekavadele.

Valikkursuseid tutvustav päev leiab reeglina aset septembri esimesel täisnädalal, mille järel õpilased registreerivad end klassijuhataja juures kursustele.

Valikkursused alustavad hiljemalt 15. septembril.

2.3. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

Kool arvestab valikkursusena kooli õppekava välist õppimist.

Kilingi-Nõmme Gümnaasium arvestab õppekavavälise õppimisena Tartu Ülikooli Teaduskooli, Tallinna Tehnikaülikooli Tehnoloogiakooli ja Tallinna Ülikooli Õpilaskadeemia kursustel õppimist ning koolitusloa alusel pakutavaid koolitusi vähemalt 35 h mahus.

Taotlus koos tõendiga kursustele registreerimise kohta esitatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kooli direktorile jooksva õppeaasta 10. septembriks (hiljem algavate kursuste korral enne kursuse algust). Valikaine kursuse hinne/hinnang pannakse välja TÜ, TTÜ, TLÜ või koolitaja poolt vastava tõendi või tunnistuse alusel.

Õpilase või vanema taotluse alusel võib kool arvestada õppekavavälise õppena õpet teistes õppeasutustes (s.h huvikoolides) või huvikoolides (nt õpingud muusikakoolis, kunstikoolis, spordikoolis vm). Muu õppeasutuse või huvikooli esindaja peab selleks esitama vastavasisulise taotluse õppeaasta alguses 01. oktoobriks, milles on andmed õpingute läbiviija (asutuse/organisatsiooni nimi, juhendaja ja tema kontaktandmed) ja andmed õpingute (kursuse/aine/õppetöö nimi, toimumise aeg, õpingute maht ja lühikirjeldus ning taotletavad õpitulemused) kohta.

Kooli juhtkond hindab taotlust ja otsuse teeb direktor oma käskkirjaga. Kui otsus on positiivne, siis maikuu lõpuks tuleb muu õppeasutuse esindajal, kus õpilane järgi õpib, esitada hinneteleft/tõend/tunnistus õpilase õppetegevuses osalemise/mitteosalemise kohta.

Õppekavavälise õppena arvestab kool õpet, mille maht on ligikaudu 35 tundi ning mille läbimist tõendab koolitaja välja antud dokument. Dokumendi koopia esitab õpilane klassijuhatajale või kooli sekretärile. Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 17 lg 4 kohaselt võib kool arvestada õppekavavälisest õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis kooli õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

Kui õpilane osaleb regulaarselt huvikoolide või spordiklubide tegevuses sellises mahus, mis ületab õppekavas kehtestatud vastavate õppetundide (loovainetes või kehalises kasvatuses) mahtu, on direktoril õigus õpilase või lapsevanema avalduse ja huvikooli või spordiklubi teatise alusel õpilane vastavates õppeainetes õppetööst vabastada.

Õpetaja võib kokkuvõtvalt hindamisel arvestada õpilase tulemusi, mis on saavutatud väljaspool kooli (osalemine aineolümpiaadidel ja konkurssidel, keeltekoolis, teaduskoolis, spordikoolis, vabariiklikel ja rahvusvahelistel võistlustel, vahetusõpilaseks olemine jm), kui selle kohta on kirjalik tõend korraldaval organisatsioonilt või asutuselt, mis sisaldab tulemust ja tegevusmahtu.

GRÕK § 18 lg 2 kohaselt toimub kooli õppekava välise õppimise või tegevuse õpiväljundite saavutatuse mõõtmine ehk kokkuvõttev hindamine kursusepõhiselt.

Koolil on vajadusel õigus nõuda täiendavaid materjale õppekavaväliste õpingute kohta, et täpsustada, millised õpitulemused on õpilane koolitusel või kursusel omandanud.

Kool võib tasuda ühe õppekava välise valikkursuse ühe õppeaasta jooksul pärast kursuse sooritamist kuludokumendi või arve alusel koolitajale või õpilasele ning maksimaalne summa on Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud ühe kuu õppekoha tegevuskulu piirmäär.

3. Lõimingu ja läbivate teemade rakendamine

Õppeainetevahelise lõimingu vahendiks on eelkõige läbivad teemad ja nende kasutamine kõikides ainetundides. Aineõpetajate koostöö tulemuseks on uurimis-, loov- ja praktiliste tööde oskuslik juhendamine mitme õppeaine lõimimisega.

Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes

lõimingul ja keskkonna korraldusel. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel.

Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õpikeskkonna korralduses: kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes: läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteülesed, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Koolis toimub jõulunädal, mille üks osa on heategevuslikul eesmärgil korraldatud jõululaat ning gümnaasiumiastme õpilaste korraldatud jõuluball. Samuti on iga-aastased karjäärpäeva, teaduspäeva ja ohutuspäeva (tule-, liiklus- ja veeohutus) korraldamine. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul: valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös/uurimuslikus töös: õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö/uurimusliku töö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine

Kool toetab õpilasi karjääri kujundamisel, koolis on karjäärinõustamise kogemusega töötaja, kelle käest saavad õpilased asjatundlikku nõu edasiõppimise ja elukutsete kohta. Samuti kasutatakse karjäärinõustamise teenust. Karjääriteenuste tööühma eestvedamisel toimuvad koolis erinevad karjääriüritused. Noored osalevad üleriigilistes projektides (töövarjupäev jt) ning lühemates elukestvat õpet ja karjääriteemat käsitlevates projektides (õppekäigud jt).

Gümnaasiumi lõpuks peab õpilane väärtustama elukestvat õpet kui elustiili, mõtestama karjääri planeerimist, tegema oskuslikult õigeid valikuid elukäiku puudutavates küsimustes.

Keskkond ja jätkusuutlik areng

Kool osaleb rahvusvahelistes (GLOBE, GLOUDSAT) ja üleriigilistes („Tere, Kevad!“, „Patareijaht“ jt) keskkonna-alastes projektides. Maakonnas juhib kool projekti „Kaunim metsalaul“ ning korraldab kogukonnas üritusi („Teeme ära!“ talgud jmt).

Gümnaasiumiastmes harjutavad õpilased keskkonna-alastes küsimustes otsuste langetamist ja hinnangute andmist, arvestades nüüdisaja teaduse ja tehnoloogia arenguvõimalusi (sealhulgas piiranguid), normatiivdokumente ning majanduslikke

kaalutlusi.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus

Õpilasi kaasatakse õpilasesinduse, kooli tervisenõukogu ja hoolekogu töösse. Õpilased osalevad projektides, mis on seotud poliitilise kultuuri teemadega (Erasmus KA3, noortevolikogu jt). Õpilased on koolilehe „Kirjatark“ toimetajad ja ajakirjanikud, kes sekkuvad oma sõna jõuga aktiivselt ühiskonna ja koolielu probleemidesse.

Gümnaasiumis süvendatakse õpilaste teadlikkust ühiskonna poliitilisest ja majanduslikust toimimisest, et õpilased saaksid oma kogemuse kaudu tunnetada aktiivseks ja informeeritud kodanikuks olemise eeliseid.

Kultuuriline identiteet

Koolis on au sees nii kultuuripärand kui kaasaegsed eneseväljendusvahendid. Rahvatantsurühmad, lauljad, võimlejad esinevad kooli- ja kogukonna üritustel ning maakonnas, vabariigis ja välismaal. Eesti keele, muusikaõpetuse ja klassijuhatajate tegevuse lõimingu tulemusena õpitakse selgeks kooli hümn, mille autoriteks on vilistlased Kristi Kuningas ja Toomas Voll.

Õpilastel on võimalus osaleda ja kogeda emotsioone rahvakultuuritavades, kujundada positiivset suhtumist oma kultuuri ja kultuurierinevustesse. Õpilastele pakutakse võimalust kaasa lüüa kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

Gümnaasiumi õpilased suunatakse mõistma ennast kui kultuuri kandjat, edasiviijat ja vahendajat, taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks. Õpilane tajub erinevate kultuuride tervikut ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusika, kunstiajaloo jm tundides, kogeb Eesti kuulumist ühtsesse kultuuriruumi, omandab teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

Teabekeskond

Õpilased kasutavad teatmeteoseid ja internetikeskkondi vajaliku teabe leidmiseks, kujundavad ennast teabeteadlikeks inimesteks, kes arendavad endas kriitilise teabeanalüüsi oskust. Koolileht „Kirjatark“ on pikkade traditsioonidega, toimetuse töös osalenud õpilased saavad kogemuse vormistada meediasõnumeid, vastutada esitatud arvamuste eest. Elukestva õppe tagamiseks on oluline arendada oskust kasutada meediat kui teabeallikat.

Õppe- ja kasvatustöö aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta. Iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms). Gümnaasiumi õpilane teeb meediatarbijana iseseisvaid valikuid.

Tehnoloogia ja innovatsioon

Koolis on loodud kõik võimalused, et kujundada õpilased uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Gümnaasiumiastmes on eesmärgiks positiivsete hoiakute kujundamine tehnoloogilise

innovatsiooni ja sellega seonduvate karjäärivõimaluste suhtes. Samuti tuleb gümnaasiumiastme lõpuks tagada kõigi õpilaste valmisolek digitaalse tehnoloogia kasutamiseks igapäevaelus, õpingutes ja töös.

Tervis ja ohutus

Kilingi-Nõmme Gümnaasium on tervist edendav kool. Tervisekäitumise ja ohutusega seotud ürituste eestvedaja on tervisenõukogu, kuhu kuuluvad lapsevanemad, õpilased, pedagoogid ja kooli töötajad. Eesmärgiks on tervise ja ohutusega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamine. Ohutuse valdkonnas on põhitähelepanu liiklus-, tule-, ja veeohutusega seotud teemadel, aga ka käitumisel keskkonnast tulenevate ohtude puhul. Koolis toimuvad ohutusele suunatud üritused ja osaletakse maakondlikel üritustel (KEAT – kaitse end ja aita teisi).

Gümnaasiumiõpilasi kaasatakse praktilistesse tunnivälistesse tervist edendavatesse ja turvalisust toetavatesse tegevustes nooremate juhendajatena ja uute projektide väljatöötajatena. Traditsioonilised sündmused on Kolme Koolimaja jooks ja ülekoolline spordipäev. Kooli tervisenõukogu ja söökla tegelevad järjepidevalt tervisliku toitumise propageerimisega.

Gümnaasiumis (10.–12. klass) on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusosalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid. Gümnaasiumiõpilastele pakutakse erinevaid Transpordiameti ja politsei poolt pakutud koolitusi, tutvustatakse videomaterjale ja kogemustele põhinevaid vestlusringe: „Selge pilt“, „Kaspar“ „Georg“. Põhiteemaks on liiklusreeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus. Teemadeks on seadusekuulekus liikluses, oskused abi andmisel, riskianalüüsi tegemine. Sügisel toimub gümnaasiumiosa õpilaste ja noorsoopolitseiga helkurite kontrollimine.

Väärtused ja kõlblus

Koolis kujundatakse kõikides ainetundides ja tunnivälistes tegevustes õpilasest kõlbliselt arenenud inimene eelkõige eeskuju kaudu. Maailmavaate küsimustega, käitumis- ja kõlblusnormidega seonduvatel teemadel saavad õpilased kaasa rääkida õpilasesinduse, koolilehe, Forseliuse Noortekogu ja muude sarnaste huvigruppide kaudu.

Koolis on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust oluliseks pidava klassikollektiivi kujundamisel. Kujundatakse sallivust ja lugupidamist kõikide inimeste vastu. Õpilastel võimaldatakse arendada oma mõtteid ja esitada arvamusi. Erinevate ainete tundides kaasatakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlblisuse teemade üle.

Gümnaasiumi õpilased arendavad endas kriitilist mõtlemist ja argumenteerimisoskust, et mitte jääda ükskõikseks üldtunnustatud kõlbluspõhimõtete eiramise korral.

4. Erineva toe vajadusega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

Kooli tunnuslause töös hariduslike erivajadustega õpilastega on: „Iga laps on väärtuslik.“ Erivajadustega õpilaste õppe korraldamisel lähtub kool GRÕK § 13 sätestatust.

Gümnaasium korraldab andekate õpilaste juhendamist.

Sõltuvalt õpilase toe vajadusest võib gümnaasium teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

Kui toe vajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel.

Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

5. Gümnaasiumiastme praktilise- või uurimistöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

Gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks on gümnaasiumiastmes sooritatud õpilasuurimus või praktiline töö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv (Vabariigi Valitsuse 14.01.2011 määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 18 p 4).

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise oskus;
- sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- töö korrektse vormistamise oskus;
- kokkuvõtte ja resümees koostamise oskus;
- töö kaitsmise oskus.

5.1. Teema valik

10. klassis läbivad õpilased kursuse „Uurimistöö alused“ ning paralleelselt alustavad uurimis- või praktilise töö koostamist. 11. klassis lõpetavad ning kaitsevad õpilased oma uurimis- või praktilise töö.

Uurimistöö on individuaalõppe vorm, mis annab võimaluse õpilase ja juhendaja aktiivse suhtlemise kaudu arendada õpilase loovust, loogilist ja kriitilist mõtlemist. Uurimistöö koostamine on protsess, mille aluseks on uurimisprobleem, edasiviivaks jõuks eesmärk ehk ühe võimaliku lahenduse otsimine probleemile ja väljundiks õpilase uurimistulemusi kajastav teaduslik terviktekst. Eeldusteks on õpilase huvi töö vastu ja õpetaja oskuslik tegutsemine juhendajana.

Uurimistöö ei ole referaat, vaid põhineb veel uurimata (väheuuritud) materjalide analüüsil, mis võimaldab vastata uurimisküsimustele või teha järeldusi vastavalt püstitatud hüpoteesidele.

Teema valikul tuleb silmas pidada:

- õpilase huvisid ja võimeid;
- võimalusi erialakirjanduse hankimiseks ning andmete kogumiseks;
- teema aktuaalsust ja originaalsust;
- teema konkreetsust ja piiritletust.

Õpilane ja juhendaja peavad valdama uuritavat materjali. Töö peab olema argumenteeritud, korrektselt vormistatud ja nõuetekohaselt kaitstud.

Õpilane valib ainevaldkonna ja võimete kohase teema, sõlmib kokkuleppe juhendajaga, kes kinnitab oma nõusolekut allkirjaga. Õpilaste, teemavaldkondade ja juhendajate nimekirja kinnitab kirjalike kokkulepete alusel direktor hiljemalt II õppeveerandi alguses. 15. novembrini on õpilasel (ja juhendajal) võimalus koostööst loobuda vastavasisulise kirjaliku avalduse kaudu direksioonile. Õpilane peab leidma 5 tööpäeva jooksul uue juhendaja.

5.2. Juhendamine

Uurimistöö juhendaja ülesanded:

- aitab sõnastada probleemi, eesmärgi ja hüpoteesi;
- omab ülevaadet teemakohase kirjanduse ja koolis olemasolevate uurimistöode kohta;
- aitab koostada tegevuskava;
- annab suuna uurimismeetodi valimiseks;
- konsulteerib õpilast;
- kontrollib töö valmimist vastavalt tegevuskavale;
- suunab töö sisulist ja kirjalikku vormistamist;

- annab loa uurimistöö vormistamiseks PDF-failina ja esitab valmis töö kaitsmiskomisjoni esimehele;
- hindab õpilase töö protsessi.

5.3. Töö koostamine

Uurimistöö koostamise eesmärkideks on, et uurimistöö koostaja:

- oskab õppekava raames püstitada probleemi, sõnastada eesmärgi ja hüpoteesi, vastutab eesmärgini jõudmise eest;
- õpib uurimistöö koostamisel planeerimist ja aja kasutamist;
- arendab loovust ja süsteemset mõtlemist;
- hindab kriitiliselt erinevates teabeallikates leiduvat informatsiooni;
- kasutab sobivaid uurimismeetodeid, kogub andmeid, analüüsib ja esitab tulemusi;
- vormistab arvutil nõuetekohase uurimistöö;
- analüüsib ja esitleb oma tööd kaitsmisel.

Töö koostaja ülesanded:

- näitab üles aktiivsust, võtab juhendajaga kontakti, lepib kokku konsultatsioonide aja;
- vastutab koostöös juhendajaga kirjapandud tegevuskava täitmise eest;
- otsib teemakohase kirjanduse ja allikad, koostab referatiivse osa;
- viib läbi uurimuse, analüüsib saadud tulemusi;
- annab töö käigus perioodiliselt aru juhendajale;
- vastutab töös esitatud andmete õigsuse eest;
- esineb eelkaitsmisel aruandega tehtud töö kohta;
- vastutab töö õigekirja ja stiili eest;
- vormistab töö nõuetekohaselt ja esitab PDF-failina juhendajale;
- kaitseb töö komisjoni ees.

Uurimistöö koostamise ja praktilise töö vormistamise, esitamise ja aruande juhend on avaldatud kooli kodulehel.

5.4. Hindamise kord

Uurimistöö hindamisel arvestatakse töö koostamise protsessi (20%), töö sisu (60%), vormistamist (10 %), esinemist kaitsmisel (10%). Hindamise aluseks on kooli hindamisjuhend.

PROTSESS	SISU	VORMISTAMINE	KAITSMINE	KOKKU
----------	------	--------------	-----------	-------

üks hinne enne kaitsmist	kolme hinde keskmine enne kaitsmist	kolme hinde keskmine enne kaitsmist	Kolme hinde keskmine kaitsmise päeval	
1-20/juhendaja	1-60/komisjon	1-10/komisjon	1-10/komisjon	4-100

Uurimistööd hindab kooli direktori poolt kinnitatud uurimistööde kaitsmiskomisjon. Hindamisotsuse vastuvõtmiseks on vaja rohkem kui poolte komisjoni liikmete toetus.

6. Üldpädevuste kujundamise ja õppekeskkonna mitmekesistamine

Õpilase arengu toetamiseks, mitmekülgsete õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid üritusi, õppekäike, projektipäevi ja viiakse läbi projekte.

Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoollised ja koolidevahelised projektid (üritused) kooli üldtööplaanis ning täpsustatakse kooli kuukalendrites.

6.1. Projektid

Ülekoolliste ja koolidevaheliste projektide (edaspidi: projektid) üldsuunad kavandatakse õppeaasta algul. Projekte kavandatakse ka õppeaasta jooksul lisanduva teabe alusel (rahvusvahelised, üleriigilised ja maakonna projektikonkursid, toetusfondide tähtajad).

Projektiks loetakse reeglina ajaliselt piiritletud sihipärast tegevust õpilaste ja kooli kui terviku heaks, mis toetab kooli, õpilaste ja personali edukat tööd ning arengut ning on kooskõlas kooli eesmärkidega ja suundadega.

Projektid realiseeritakse järgmiste eesmärkidega:

- 1) toetada õppe- ja kasvatustööd;
- 2) rikastada õpikeskkonda ja klassivälisest tegevust;
- 3) arendada oskust töötada iseseisvalt ja meeskonnas;
- 4) arendada oskust eesmärgi seada ja tulemusi analüüsida;
- 5) arendada oskust loovalt mõelda ja omandatud teadmisi uutes olukordades kasutada;
- 6) kaasata lapsevanemaid kooli erinevatesse tegevustesse;
- 7) teha koostööd asutuste ja ettevõtete ning teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega.

Projektide kavandamisel arvestatakse õpetuse lõimingut.

6.2. Klassiruumist väljas õppetöö

Väljaspool klassiruumi tundide korraldamine on Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis õppetöö loomulik osa, mida soosib kooli ümbruse looduskeskkond, infrastruktuur ja turvalisus ning

osalus projektides.

Aineõpetaja planeerib oma töös õpilaste õppetegevuse ja teostab vastavalt ainekavale, kooli kodukorrale, tunniplaanile ning ilmastikuoludele.

6.3. Õppekäigud ja ekskursioonid

Õppekäikudeks ja -ekskursioonideks planeerib õpetaja töökavas vajaliku aja ning kooskõlastab selle kooli direktiooniga. Koolimajast väljas toimuv õppetöö on reguleeritud õppekäikude ja -ekskursioonide ning kooli kodukorraga, arvestades kehtivaid õigusakte.

7. Hindamise korraldus

Teadmiste ja oskuste ning käitumise hindamisel lähtutakse gümnaasiumi riiklikust õppekavast, selle alusel koostatud kooli õppekavast ning kooli kodukorra nõuetest.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise.

Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätestatud ning juhitudakse „Gümnaasiumi riiklikust õppekavast“ § 15 – § 18.

7.1. Hindamise eesmärk

Koolis rakendatakse GRÕK § 16 kirjeldatud kujundava hindamise põhimõtteid, kus kujundava hindamise all mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist,

- toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmisesse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Hindamise eesmärgiks Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis on anda tagasisidet õpilase kui isiksuse arengule. Lapse arengut toetatakse koostöös kogukonnaga eeldusel, et kõik osapooled märkavad õpilase arengut ja selle erinevaid aspekte. Et info õpilase tunnis osalemise, hinnete, õpetaja tähelepanekute ja tööülesannete kohta jõuaks õigeaegselt õpilase ja pereni, on oluline, et nii õpilased kui ka vanemad e-õppeinfosüsteemi jooksvalt jälgivad.

Hindamine ja tagasisidestamine on oma olemuselt kujundavad.

Tagasiside toetab õpitaht ja enesehinnangut ning annab nii õpilasele kui ka tema perele tegevusjuhised edasiminekus. Õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil suulist või kirjalikku kirjeldavat tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.

7.2. Hindamise põhimõtted

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

Teadmisi ja oskusi hindab aineõpetaja. Gümnaasiumiastme aineõpetaja töö aluseks on kooli õppekava ja ainekaardid, mis sisaldavad hindamise põhimõtteid.

Gümnaasiumiõpilase käitumisele annab kirjalikku kirjeldavat tagasisidet klassijuhataja koostöös aineõpetajate ja kaasõpilastega.

Iga kursuse alguses selgitab õpetaja hindamise vahendeid, kokkuvõtva hinde kujunemist, järelevastamise korda, konsultatsioonide korraldust.

Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

Käitumise tagasisidestamise põhimõtteid ning korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul koos kodukorra läbitöötamisega.

Tagasisidestamise üks osa on arenguestlus. Arenguestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused).

Arenguestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja

kasvatuseesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

7.3. Hindamisest teavitamine

Hindamisest teavitamise kord on täpsemalt lahti kirjutatud kooli kodukorras.

Õppeperioodi jooksul saadud hinded kantakse e-õppeinfosüsteemi hiljemalt hinde teavitamise päeva õhtuks. Vajadusel lisatakse kommentaar.

Tagasisidet õpilastele nende esitatud kirjalikest töödest annab õpetaja nädala jooksul. Suuremahuliste tööde korral (kirjandid, referaadid, uurimistööd jms) vastavalt kokkuleppele õpilastega.

Hiljemalt iga koolipäeva lõpus (hiljemalt 16.00) kannavad õpetajad e-kooli hiline mised, puudumised, tunnikirjeldused ja kodused ülesanded. Positiivsed ja negatiivsed tähelepanekud õpilaste kohta kajastatakse e-õppeinfosüsteemi märkuste lahtris.

Teadmiste ja oskuste, käitumise hindamise põhimõtteid ning korda tutvustatakse vanematele kooli kodulehel, klassi lastevanemate koosolekul, e-õppeinfosüsteemi kaudu või individuaalselt. Teavet õpilase õpiedukusest saab e-õppeinfosüsteemi, arenguvestluse, ja vajadusel hinnetelehe vahendusel.

Koolis ei kasutata sätestatud hindedüsteemist erinevat hindedüsteemi. Hindamisel viie palli süsteemis:

1. hindeg a „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral või ületavad neid;
2. hindeg a „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
3. hindeg a „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
4. hindeg a „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
5. hindeg a „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui gümnaasiumi õpilasel esineb saavutatud õpitulemustes olulisi puudusi ja areng puudub.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti,

koostatakse tööd nii, et

hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust,

hindegaga „4” 75–89%,

hindegaga „3” 50–74%,

hindegaga „2” 20–49% ning

hindegaga „1” 0–19%.

Numbrilise hinde juurde võib õpetaja vajadusest lähtuvalt lisada kirjaliku kirjeldava tagasiside. Tagasiside võib õpilasele edastada ka suuliselt.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis kasutatakse gümnaasiumi valikkursuste hindamisel hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.

Õpetaja tutvustab aine spetsiifikast lähtuvaid hindamise põhimõtteid kirjalikult iga klassi ainekaardil eraldi. Suuliselt arutab õpetaja iga kursuse alguses hindamise korralduse õpilastega veelkord läbi.

E-õppeinfosüsteemis kasutusel olevad hindamise tähised:

„A” / „MA” – töö on arvestatud, mittearvestatud, valikainete hindamisel kokkuvõttev kursusehinde tähis

„T” (tagasiside) – sõnaline suuline või kirjalik tagasiside õppeprotsessile

„V” (vastamata) – vastamata või esitamata töö, mis kuulub sooritamisele vastavalt õpetaja ainekaardil toodud juhiste. Kui õpilane ei ole kasutanud õpetaja poolt väljapakutud järelvastamise võimalust, siis on tähis „V” võrdväärne numbrilise hindegaga „1” ning see kajastub ka e-õppeinfosüsteemis.

7.4. Järelevastamised ja konsultatsioonid

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” / “2” või „nõrk” / “1” või kui hinne on jäänud panemata (märgistused „V” või „MA”), antakse õpilasele võimalus järele vastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Tähis „V” e-õppeinfosüsteemis on võrdväärne hindegaga „nõrk” / “1”.

Kui õpilane vajab olulise õpiülesande täitmiseks lisajuhendamist, võimaldab õpetaja seda oma konsultatsioonitunni ajal. Järelevastamise ja konsultatsiooni ajad on määratud õpetaja poolt ja kajastuvad kooli kodulehel.

Järelevastamise ja järeltöö hinne asendab eelneva hinde tingimusel, et järelevastamise või järeltöö käigus saadud hinne on eelmisest tulemusest parem.

Koolis järgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada kogu aeg ning eriti toetatakse õppimist, mis püüdleb senisest parema tulemuse suunas.

Kui õpilane ei tule õpetajaga kokku lepitud ajal ilma mõjuva põhjuseta olulist õpiülesannet järele vastama, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk“ / „1“.

7.5. Kokkuvõttev hindamine gümnaasiumis

Gümnaasiumis hinnatakse õpilase õpitulemusi õppeaines kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis.

Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.

Valikkursuste kokkuvõtval hindamisel kasutatakse mitteeristavat hindamist („A“, „MA“) ja neid ei teisendata viie palli süsteemi.

Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“ / „1“.

Õppeaines, milles riigieksam toimub väljaspool eksamiperioodi, pannakse 12. klassi õpilasele kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist. Teiste õppeainete kooliastmehinded pannakse välja enne õppeperioodi lõppu.

Gümnaasiumi lõpetaja varasemate positiivsete kursusehinnete parandamine lõpeb jooksva õppeaasta 1. aprilliks. 12. klassi lõpetaja saab maksimaalselt parandada kahe kursuse hindeid.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumis jäetakse täiendavale õppetööle 10. ja 11. klassi õpilane, kellel jooksva kooliaasta kursus on hinnatud hindega „puudulik“ / „2“ või „nõrk“ / „1“.

Täiendavale õppetööle jätmise otsuse teeb õppenõukogu enne viimase õppeveerandi lõppu. Õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

7.6. Käitumise tagasisidestamine

Koolis õpilase käitumist eraldi ei hinnata, selleks kasutatakse kirjalikku kirjeldavat tagasisidet.

Käitumise tagasisidestamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täitma kooli kodukorra nõudeid ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

Klassijuhataja annab lapsevanemale ja õpilasele vähemalt üks kord aastas tagasisidet õpilase käitumise kohta e-õppeinfosüsteemi vahendusel kuni õpilase 18-aastaseks saamiseni.

Teavet ja infot õpilase käitumise kohta annavad kõik kooli töötajad jooksvalt

klassijuhatajale ning viivitamata juhul, kui see on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

Klassijuhataja annab üks kord aastas lapsevanemale suulist kirjeldavat tagasisidet lapse käitumise kohta arenguestlusel.

Käitumisele antavas tagasisides:

- keskendutakse õpilase käitumise, suhtlemise, hoiakute ja pädevuste arengule;
- kirjeldatakse õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning tehakse ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut;
- arvestab klassijuhataja õpetajate, kooli töötajate, klassikaaslaste, koolikaaslaste, treening- või huviringide juhendajate tähelepanekutega;
- arvestab klassijuhataja kooli kodukorras sätestatud nõuete täitmist ning kooli kodukorras kokku lepitud headest tavadest kinni pidamist õppetöö käigus, vahetundides, huvitegevuses ning õpilaskodus;
- arvestab klassijuhataja õpilaste sotsiaalseid suhteid; käitumist ja tegevusi õppekäikudel, erinevates õpilaste mitteformaalsetes gruppides, klassi- ning kooliüritustel ja samuti käitumist, suhtlemist ja sõnavara kasutamist erinevates situatsioonides erinevate inimestega suheldes.

Klassijuhataja arvestab õpilase käitumisele sõnalise tagasiside andmisel vestlusi kooli töötajatega, kooli töötajate tähelepanekuid ja arutelusid ning e-koolis töötajate poolt tehtud märkamisi ning teateid.

Käitumisele kirjaliku kirjeldava tagasiside andmisel arvestab klassijuhataja õpilase valmidust eelnevate tähelepanekute ning tagasiside põhjal oma käitumist ning hoiakuid reflekteerida ja korrigeerida.

Käitumise kirjalik tagasiside ei kajasta õpilase ainealaseid pädevusi.

7.7. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

Hinnete ja hinnangute vaidlustamine ning vaidemenetlus toimub „Haldusmenetluse seaduses“ § 71 – § 87 sätestatu kohaselt.

8. Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi lõpetab õpilane:

- 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad“ või valikkursuste puhul „rahuldavad“ või „arvestatud“;
- 2) kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid või võõrkeele riigieksamiga võrdsustatud rahvusvahelise keeletesti/eksami;
- 3) kes on sooritanud vähemalt „rahuldavale“ tulemusele gümnaasiumi

koolilõpueksami;

- 4) kes on sooritanud vähemalt „rahuldavale“ tulemusele õpilasuurimuse või praktilise töö.

Gümnaasiumi lõpetamiseks peab õpilasel 10.–12. klassi jooksul olema hinnatud vähemalt 96 kursust.

Õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, või õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.

Hariduslike erivajadustega õpilastele, kellele on individuaalse õppekavaga sätestatud kohandatud nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on **lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas nõutavate õpitulemuste saavutus**. Lõputunnistusel kajastub niisugusel juhul info kohandatud nõuete kohta õppeaineti.

9. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise ning karjääriõppe korraldus

Teavitamisel juhindutakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt. Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatut.

Gümnaasiumis on õpilasel võimalus saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid.

Kool tagab

- õpilastele ja vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta;
- juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes;
- info kättesaadavuse peamiste õppeteemade, vajalike õppevahendite, hindamise korralduse ja planeeritavate ürituste kohta.

Õppekavas on valikkursus „Karjääriõpetus“ gümnaasiumiastmes, mahuga 35 ainetundi.

Õppekorraldusega seotud informatsiooni esmasteks allikateks õpilastele on kooli koduleht, elektrooniline õpikeskkond e-kool ja infostendid koolimajas. Õpilaste esmasteks nõustajateks on koolis psühholoog, klassijuhataja, õpetajad ja juhtkond.

Lisaks kasutatakse vanemate teavitamisel järgmisi formaate:

- vanemate üldkoosolek,
- klassi lastevanemate koosolek,
- lastevanemate õhtud koos klassijuhatajate ja aineõpetajatega.

Gümnaasiumis on korraldatud õpilaste teavitamine edasiõppimisvõimalustest ja tööturu

üldistest suundumustest ning on tagatud karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavus. Vajadusel kaasatakse spetsialiste väljastpoolt kooli. Nõustamine on õpilaste, lastevanemate ja õpilastega töötavate isikute nõustamine õpilase võimete ja arenguvõimaluste väljaselgitamisel ning õppimise või käitumisega seotud probleemide ennetamisel ning lahendamisel.

Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- valikainete valikul;
- oma tuleviku ja karjääri planeerimisel;
- kui õpilane kahtleb oma valikute sobivuses;
- oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega;
- statsionaarsest õppest mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina;
- individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta;
- õppekavavälise huvitegevuse kohta;
- eneseanalüüsi ja karjääriplaani koostamisel;
- kandideerimisdokumentide koostamisel, vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumisel.

10. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate töö planeerimise aluseks on Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi õppekava, mille alusel

koostatakse ainekaart, kus esitatakse konkreetse klassi konkreetse aine:

- eesmärgid õpitulemusteni jõudmiseks;
- õppe sisu;
- hindamise korraldus.

Ainekaart on e-kooli kaudu kättesaadav õpilastele, vanematele, kolleegidele ja kooli juhtkonnale. Õpetaja tutvustab ainekaardi sisu õpilastele iga veerandi või kursuse alguses. Vastavalt vajadusele koostab õpetaja töökava ja tunnikava ainekaardi alusel ja seal kirjeldab õpetaja õpitulemusi, ajakulu, õppe sisu ja -tegevusi, erinevate hindamismeetodite kasutamist.

Klassijuhataja töö planeerimise aluseks on õppeaasta alguses kokku lepitud õppe- ja kasvatustööd toetavate sündmuste kava, mida täiendatakse jooksvalt ja vaadatakse kooliastmetes üle vastavalt vajadusele.

Õpetajate koostöö paremaks korraldamiseks on koolis moodustatud kooliastmekojad, mis tegutsevad direktori poolt kehtestatud korra alusel. Kooliastmekodade liikmed muutuvad iga õppeaasta eel, kooliastmekoja juht nimetatakse koja liikmete hulgast.

Kooliastmekojas on õpetajatel võimalus arutada kasvatuse ja õppetööga seotud teemasid. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks mõeldud tegevused on õpetajate koostöö oluline osa.

Koosolekute kalenderplaanis on planeeritud kooliastmekodade juhtide ning juhtkonna regulaarsed kohtumised. Eesmärgiks on info parem liikumine ning omavahelise koostöö tõhustamine. See tagab kooliastmekodade ettepanekute kiirema arutelu ning kasvatuse ja õppetööga esile tõusnud murekohtadele kiirema reageerimise.

Koolis toimuvad kovisioonigruppide kogunemised, kus süvenetakse teemadesse, mis on õpetajate poolt välja pakutud.

Kohalikul tasandil tehakse koostööd valla haridusametite õpetajatega õpilaskonkursside, sündmuste läbiviimiseks ning valla haridusvõrgu arengukava elluviimiseks.

Maakondlikul ning vabariiklikul tasandil tehakse koostööd teiste maakondade haridusametite õpetajatega, et korraldada ning läbi viia maakondlikke ja vabariiklikke õpilaskonkursside ja sündmusi.

11. Gümnaasiumiastme õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega.

Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.

Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise kooli direktor.

Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.

Kooli õppekava muudatused tuleb töörühmal ette valmistada kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu peab olema kooskõlas kehtivate õigusaktidega.

Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise projekti enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduses“ §-st 16.

Kooli direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.

Tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest“ § 17 lõikest 2 on kooli õppekava kehtestajaks kooli direktor. Kooskõlas „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 71 lõikega 3, toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga, mis vastab „Haldusmenetluse

seaduses“ sätestatud nõuetele.

Kool avalikustab, tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 69 lõikes 1 sätestatud nõudest, kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob võimalused koolis õppekavaga tutvumiseks.

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava on läbi arutatud ja parandusettepanekud tehtud kooliastmete nõukodade koosolekutel august 2022. a;

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava on läbi arutatud, parandusettepanekud tehtud ning heaks kiidetud õppenõukogus 30.august 2022. a;

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava on läbi arutatud ning heaks kiidetud õpilasesinduses september 2022. a;

Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava on läbi arutatud, parandusettepanekud tehtud ning heaks kiidetud hoolekogus 30. august 2022. a.